

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D.569/13/2019.

A tanács tagjai: Hubáné Dr. Szabó Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Bán János közbeszerzési biztos, Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A kérelmező:

TOM Controll 2001 Vagyonvédelmi és Szolgáltató Zrt.

(Budapest, Ráby Mátyás u. 26.)

A kérelmező képviselője:

Dr. Farkas Edit ügyvéd

Dr. Farkas Edit Ügyvédi Iroda

(Budapest, Lajos u. 51. II/16.)

Az ajánlatkérő:

Nemzeti Örökség Intézete

(Budapest, Fiumei út 16-18.)

Az ajánlatkérő képviselője:

Dr. Baucsek Katalin felelős akkreditált

közbeszerzési szaktanácsadó

(Budapest, Logodi u. 9. I.em.7.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Fiumei úti temető őrzés-védés 2019-2020 - 251.762.400.- Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 69. § (1) bekezdésre tekintettel a 72. § (1) bekezdését, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő által a kérelmező felé kiadott, az aránytalanul alacsony ár körében indokolásadásra irányuló felhívását és kiegészítő indokolásadásra való felhívását, továbbá felhívja az ajánlatkérőt a Kbt.-nek megfelelő eljárásra.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 8 napon belül fizessen meg a kérelmező részére, a 10404027-00028877-00000002 számú számlájára 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat és 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint ügyvédi munkadíjat, mint további eljárási költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező 10404027-00028877-00000002 számú számlájára a jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza 958.812.-Ft, azaz kilencszázötvennyolcezer-nyolcszázötvenkettő forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. 21. § (2) bekezdése alapján a Kbt. Harmadik része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a rendelkező részben megjelölt szolgáltatás megrendelés tárgyában, melynek 2019. november 14-én feladott ajánlati felhívása 2019. november 18-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019/S 222-545545 számon. Az eljárás lefolytatására az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) került sor, a közbeszerzési eljárás azonosítószáma: EKR001041282019. Az EKR-ben a hirdetmény 2019. november 12-én került feladásra.

Az ajánlatkérő egy alkalommal módosította a felhívást, melyről a 2019. november 22-én feladott korrigendum 2019. november 26-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2019/S 228-560483 számon. A módosítás az ajánlattételi határidőt és a szerződés időtartamát, kezdő időpontját érintette.

2. A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés rövid meghatározása a következő volt: „Műemlékvédelmi területet érintő temetőben komplex őrzés-védési, vagyonvédelmi, járőrözési és biztonsági feladatellátást magában foglaló szolgáltatás. Az elvégzendő feladat részletes leírását a műszaki leírás tartalmazza.”

3. A felhívás II.2.4) pontjában ismertette az ajánlatkérő a közbeszerzés tartalmát: „Szerződéskötés napját követő naptól 31.12.2020 napjáig tartó folyamatos komplex őrzés-védelmi és biztonsági szolgáltatás a Nemzeti Örökség Intézete részére a Budapest, VIII. kerület, Fiumei úti temető területén a Műszaki leírás szerint, amely magában foglal portaszolgálati, diszpécser, forgalomszervező és járőrözési feladatokat is, valamint rendezvények biztosítását eseti megrendelések alapján (a szerződés időbeli hatálya alatt évente jellemzően 2-4 alkalommal 1000 fős rendezvény biztosítása várható). A szolgáltatást műemléki területen, valamint történeti kertet is magában foglaló objektumon kell végezni 55,7 ha központi törzstemetőben, 4,79 ha zsidó temetőben, valamint 6,8 ha üzemi, bővítési területen. Az ellátandó feladat magában foglalja idegenforgalmi programok őrzésének biztosítását, esetenként diplomáciai testületek által látogatott programok őrzés-védelmi biztosítását, valamint műtárgyőrzést szabadtéren és kiállítóteremben is. Nyertes ajánlattevő a szolgáltatás ellátása során eseti megrendelés esetén képes kell legyen 48 órán belül az állandó szolgálat ellátása mellett 30 fő munkaerőt biztosítani rendezvénybiztosításhoz.

A műszaki leírás I/4. pontjában meghatározott alapvető fontosságú feladatokat nem adhatja alvállalkozásba a Kbt. 65. § (10) bekezdése szerint.

Értékelési alszempontok; súlyszámok; értékelési módszerek:

- 1.1. Havi nettó vállalkozói díj (nettó ...HUF/hónap); 82; fordított arányosítás.
- 1.2. Rendezvénybiztosítás nettó óradíja (nettó...HUF/óra/fő); 5; fordított arányosítás.
- 2.1. Szakmai vezető tapasztalata 36 hónapon felül (36+...hónap); 5; egyenes arányosítás (min:0; max:72 vagy több).
- 2.2. Gépjárműves járőrök biztosítása (0/1/2); 5; 0=min,1=50,2=max pont.
- 2.3. Környezetbarát gépjármű biztosítása (igen/nem); 4; igen=max, nem=min pont.

2.4. Vállalja-e, hogy szolgálatonként 1 fő középfokú komplex angol nyelvvizsgával rendelkezik? (igen/nem); 4; igen=max, nem=min pont.

Adható min pont 0, max pont 100. Egyenes és fordított arányosítások képletei a Közbeszerzési Hatóság vonatkozó útmutatója és a Közbeszerzési dokumentumok II. fejezete szerint. Változatok (alternatív ajánlatok) nem fogadhatók el. Objektum alatt Ajánlatkérő épületeket is magába foglaló összefüggő védendő területet ért, melyek meghatározásra kerültek a műszaki leírás 1.2. pontjában.”

4. A felhívás II.2.13) pontja szerint a beszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel/programmal kapcsolatos.

5. Az ajánlattételi határidőt 2019. december 4-ében jelölte meg az ajánlatkérő. A szerződés időtartamaként 2019. december 15-től 2020. december 31-ig terjedő időszak került megjelölésre.

6. A felhívás III.2.1) pontjában rögzítette az ajánlatkérő, hogy a szolgáltatás teljesítése egy meghatározott szakmához (képzettséghez) van kötve, a vonatkozó törvényi, rendeleti hivatkozás: 2005. évi CXXXIII. tv; 22/2006. (IV.25.) BM rendelet.

7. A felhívás VI.3) pontjában az ajánlatkérő rögzítette, hogy „Ajánlatkérő (AK) a Kbt. 21. § (2) bek. szerint nemzeti eljárásrendben folytatja le a közbeszerzést, az "Uniós" jelző kizárólag a hirdetmény EKR-ben való rögzítése okán kerül feltüntetésre a dokumentumokon.”

A felhívás ugyanezen pontjában az ajánlatkérő a következőket közölte:

„Amennyiben AK (ajánlatkérő) az árat aránytalanul alacsonynak tartja, a Kbt.72. § szerint a költségátábla benyújtására kéri fel az ajánlattevőt, amelyre tekintettel az árképzéshez javasolt a használata, de az ajánlatban benyújtani nem kötelező.”

8. A felhívás VI.4.3) pontjában az ajánlatkérő – többek között – a következő tájékoztatást adta:

„A vonatkozó minimális rezsiorádját a 112/2019. (V. 15.) Korm. rendelet tartalmazza.”

9. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok II. fejezetében az ajánlatok értékelésére vonatkozó információk körében – többek között – a következő előírásokat tette:

Értékelési részzszempontok / alszempontok	Súlyszám
1. Ár:	82
1.1. Havi nettó vállalkozói díj [nettó ... HUF/hónap]	77
1.2. Rendezvénybiztosítás nettó óradíja [nettó ... HUF/óra/fő]	5
2. Minőségi szempontok:	18
2.1. Szakmai vezető tapasztalata 36 hónapon felül [36+... hónap]	5
2.2. Gépjárműves járóörök biztosítása [0/1/2]	5
2.3. Környezetbarát gépjármű biztosítása [igen/nem]	4
2.4. Vállalja-e, hogy szolgálatonként 1 fő középfokú komplex angol nyelvvizsgával rendelkezik? [igen/nem]	4

„A kért havidíjat és a rendezvénybiztosítás óradíját úgy kell megadni, hogy az tartalmazza mindazokat a járulékos költségeket, amelyek a szerződés szerű teljesítéséhez szükségesek, függetlenül azok formájától és forrásától, így az Ajánlattevő szerződés teljesítése érdekében felmerült valamennyi költségét és kiadását is. Az ajánlati árnak tartalmaznia kell mindazokat

a költségeket, amelyek az ajánlat tárgyának megvalósításához, az ajánlati feltételekben rögzített feltételek betartásához szükségesek.

Abban az esetben, amennyiben az Ajánlattevő a megajánlott ajánlati árat alulprognosztizálja, az ebből eredő pluszköltséget, kiadásokat stb. nem háríthatja át az Ajánlatkérőre, és ez nem mentesíti a teljesítési kötelezettség alól.

Az ajánlatban szereplő megajánlott ajánlati árnak rögzített árnak kell lennie, vagyis az Ajánlattevő semmilyen formában és semmilyen hivatkozással sem tehet változó árat tartalmazó ajánlatot.

Ajánlattevő az ajánlata kidolgozásakor vegye figyelembe, hogy az ajánlati árak teljeskörűnek kell lennie, vagyis magában kell foglalnia minden Ajánlattevői kifizetési igényt. Ajánlatkérő bármely értékelési részszepontra tett vállalás esetén, ideértve a részszepontra tett ajánlatok alátámasztásaként benyújtott részletező dokumentumokat is, vizsgálja az ajánlati elem megalapozottságát és teljesíthetőségét, és adott esetben a Kbt. 72. § szerint jár el.”

10. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok III. Műszaki leírás fejezetében ismertette az őrzés-védelmi feladatokat, megadta, hogy mely helyszínen milyen beosztású személyre van szükség, hány főre és milyen időtartamban, mely szerint napi 228 órában kell őrzés-védelmi feladatokat ellátni.

11. Az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumok VI. fejezetében helyezte el azt a költségtáblát az ajánlattevők részére, melyre vonatkozóan a felhívás VI.3) pontjában tett rendelkezéseket a Kbt. 72. § szerinti eljárás esetére. A költségtábla az alábbi adatokat tartalmazta:

Őrzés-védési feladatok költsége.	
Közvetlen költség:	Ft/szerződéses időszak
Bér és bérjellegű költségek	
Anyagköltségek	
Eszköz költségek	
Egyéb költségek	Ft/szerződéses időszak
Munkavédelem	
Munkaegészségügyi szolgáltatás	
Munkabér számfejtés	
Oktatás, képzés, továbbképzés	
Minőségirányítási rendszer	
Könyvelés	
Jogi képviselő, könyvvizsgálat	
posta	
közüzemi díjak,	
telefon, internet	
informatika	
marketing	
bank költségek	
Beszerzések	
papír, irodaszer	
Ügyvitel, munkahelyi vezetés-irányítás	
Munkahelyi szociális szolgáltatás	
Inflációs fedezet a szerződéses időszak alatt	
Iparűzési adó	
Társasági nyereségadó	
Innovációs járulék	
Összesen	

**Nem szükséges a fenti költségeket megadni,
amennyiben azok a teljesítéskor nem merülnek
fel.**

Beosztás	Létszám (fő)	Heti óraszám (óra)	Bruttó bér (Ft)
ÖSSZESEN		-	

Bérekedvezményre való jogosultság indoklása *(adott esetben)*:

12. Két alkalommal kezdeményeztek előzetes vitarendezést az ajánlati felhívás kapcsán, majd az ajánlatkérő 2019. november 25-én kiegészítő tájékoztatást adott.

13. A 2019. december 4-i ajánlattételi határidőig három gazdasági szereplő tett ajánlatot. A kérelmező 1.1. Havi nettó vállalkozói díj értékelési alszempontra tett ajánlata 15.402.737.- Ft volt, az 1.2. Rendezvénybiztosítás nettó óradíja értékelési alszempontra tett ajánlata pedig 2.267.-Ft. A többi ajánlattevő ezen alszempontra tett megajánlásait óradíjban adták meg.

14. A kérelmező ajánlatának 24-25. oldalain csatolta az ajánlatkérő által a közbeszerzési dokumentumok VI. fejezeteként kiadott költségtáblákat kitöltve.

15. Az ajánlatkérő 2019. december 8-án mindhárom ajánlattevőt árándokolás benyújtására hívta fel a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerint. A kérelmező felé az alábbi indokoláskérési felhívást intézte az ajánlatkérő:

„T.O.M. Controll 2001 Vagyonvédelmi és Szolgáltató Zrt. (1038 Budapest, Ráby Mátyás utca 26.) ajánlattevő:

1. Ajánlattevő 1.1. Havi nettó vállalkozói díj értékelési szempontra tett nettó 15.402.737,- HUF/hónap ajánlatát aránytalanul alacsonynak tartja tekintettel arra, hogy a műszaki leírás szerint napi 228 órával és egy hónapra átlagosan 30,5 nappal számolva a kért havi ellenszolgáltatás egy órára vetített értéke nem éri el a 112/2019 (V.15.) Korm. rendeletben meghatározott értéket (2.336,- HUF/óra). A személy- és vagyonvédelmi, valamint magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kért ellenszolgáltatást aránytalanul alacsonynak kell tekinteni, ezért Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint árándokolás benyújtására hívja fel az ajánlattevőt.

2. Kérjük, hogy ajánlattevő vizsgálja felül a kizáró okokról szóló nyilatkozatát figyelemmel a cégkivonata 37/1. és 37/2. pontjaiban megjelölt bűncselekményekre, illetve nyújtsa be nyilatkozatot arról, hogy a nevezett bűncselekmények a szerződés teljesítését befolyásolják-e.”

16. A kérelmező az árándokolását 2019. december 11-én benyújtotta, majd 2019. december 12-én előzetes vitarendezési kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz az indokoláskérés jogszerűségével kapcsolatban. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre válaszáat 2019. december 16-án adta meg, melyben az előzetes vitarendezési kérelem elkésettségére, valamint időelőttiségére hivatkozott, és érdemben is elutasította azt.

17. Az ajánlatkérő 2020. január 8-án kiegészítő árindokolást kért a kérelmezőtől, melyet a kérelmező 2020. január 13-án teljesített.

18. Az ajánlatkérő 2020. január 20-án a közbeszerzési eljárást – tekintettel a jogorvoslati eljárás megindítására – a Kbt. 154. § (3) bekezdés szerint felfüggesztette.

A jogorvoslati kérelem

19. A kérelmező 2019. december 23-án benyújtott, tárgyaláson pontosított jogorvoslati kérelmében az ajánlatkérő aránytalanul alacsony ár körében kérelmező felé kiadott indokolásadásra való felhívását sérelmezte. Hangsúlyozta, hogy ezen felhívás nem rögzítette azt, hogy az ajánlatkérő mire irányuló, mely tartalmú indokolást vár el a kérelmezőtől, mely ajánlati árelemekre kér indokolást, figyelembe véve azt is, hogy a kérelmező az ajánlatában már benyújtott egy nagyon részletes ártáblázatot kitöltve, amit az ajánlatkérő készített és helyezett el a dokumentációban az aránytalanul alacsony ár későbbi megindokolása érdekében, melyben a kérelmező részletesen bemutatta az ajánlati árban szereplő egyes költségteteleket. Erre figyelemmel a kérelmező az ajánlatkérő indokolásadásra való felhívása alapján nem tudta, hogy milyen tartalmú indokolást nyújtson be mindezek ismeretében. Az ajánlatkérő csak annyit rögzített felhívásában, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint árindokolás benyújtására hívja fel a kérelmezőt amiatt, hogy a havi nettó vállalkozói díj értékelési szempontra tett nettó 15.402.737.-Ft/hónap ajánlatát aránytalanul alacsonynak tartja. Azt azonban felhívásában nem rögzítette, hogy konkrétan mely, az ár részét képező ajánlati elemek, költségek tekintetében várja el az indokolást, és milyen vizsgálati szempontokat vegyen figyelembe a kérelmező.

20. Hivatkozott a kérelmező a Döntőbizottság D.128/2017. és D.439/2014. számú jogorvoslati ügyekben hozott határozataira, melyek rögzítik, hogy „Az ajánlatkérő ezen feladata vonatkozásában nem fogadható el az általános jellegű, csak a törvény szövegére, illetve a jogszabályhelyre történő hivatkozás, követelmény, hogy az ajánlatkérő konkrétan nevesítse, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőnek megindokolni. Általános jellegű felhívás alapján az ajánlattevők nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudják készíteni indokolásukat az ajánlati árak alátámasztására.” „...a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlattevők csak akkor vannak abban a helyzetben, hogy megfelelő magyarázatot adjanak az árakra vonatkozóan, ha ajánlatkérő pontosan megfogalmazza, hogy az ajánlati árat milyen okból tartja aggályosnak, annak mely elemeit kifogásolja, valamint megadja, hogy az ajánlattevők az indokolás során milyen vizsgálati szempontokat vegyenek figyelembe.”

21. A kérelmező szerint téves az ajánlatkérő azon álláspontja, hogy a havi nettó vállalkozási díj értékelési szempont általa való megjelölése kimeríti azt a kötelezettségét, hogy az ajánlatkérőnek pontosan meg kell jelölni a megteendő árindokolás tartalmát és szempontjait. Az a kötelezettség, hogy konkrétan nevesítenie kell, hogy melyik árelemet kell az ajánlattevőnek megindokolnia, nem merül ki abban, hogy a havi nettó vállalkozási díj értékelési szempontra hivatkozik az ajánlatkérő. Az árindokolás-kérés keretében az ajánlatkérőnek pontosan meg kell jelölnie azokat az árelemeket (költségteteleket), amelyek tekintetében az indokolást elvárja, és pontosan ezen kötelezettség körében kell az árindokolás jogszerű alkalmazása esetén az ajánlatkérőnek a 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § (2) bekezdés szerinti tartalmi elemekre kiterjedően az árindokolást megkérnie.

22. A kérelmező hivatkozott továbbá arra, hogy az ajánlati felhívás VI.3. pontjában az ajánlatkérő meghatározta az aránytalanul alacsony ár esetén az eljárási rendjét, melyben megadta azt a költségtáblát, aminek benyújtására kéri fel az ajánlattevőt, ha aránytalanul alacsonynak tartja az árát, és amelynek használatát javasolta már az árképzéshez, de beadását nem tette kötelezővé az ajánlatban, csak az esetleges aránytalanul alacsony ár vizsgálatának esetében. A kérelmező rögzítette, hogy ő a költségtáblát az ajánlatában benyújtotta, így – mivel a havi nettó vállalkozói díj képzése tekintetében az egyébként az ajánlatkérő által meghatározott és az ajánlatadással összefüggésben felmerülő költségtételek kérelmező általi kalkulációjával az ajánlatkérő tisztában volt, – a költségtábla ismételt benyújtására kötelezésnek nem lett volna értelme. A költségtábla adataiból ugyanakkor az ajánlatkérő megismerte a kérelmező árképzését az ajánlatkérő által előírt és a havi nettó vállalkozói díj alapját képező költségek tekintetében, így amennyiben ez nem volt elegendő az ajánlat szerinti feladatok teljesíthetőségének vizsgálatához, úgy az ajánlatkérőnek konkrétan meg kellett volna határoznia, hogy az ár vizsgálatát a havi nettó vállalkozói díj mely elemére, vagy elemeire és milyen szempontú vizsgálat keretében kívánja lefolytatni.

23. A kérelmező rögzítette, hogy ezen fenti egy kérelmi elem vizsgálatát kéri, kifejezetten az indokolásadásra való felhívás tartalmát sérelmezi és ennek alátámasztására adta elő egyéb indokait a jogorvoslati kérelmében, azok azonban nem külön kérelmi elemek, nem kéri azok vizsgálatát. Így nem kéri annak vizsgálatát, hogy a kérelmező ajánlati ára aránytalanul alacsonynak minősül-e vagy sem, illetve annak vizsgálatát sem kéri, hogy az ajánlatkérő kérhetett volna-e indokolást a kérelmezőtől vagy sem. Előadta az indokok körében, hogy az indokolásadásra való felhívás tartalmi hiányosságait nem pótolta, nem tisztázta kérelmező számára az sem, hogy az ajánlatkérő a felhívásban olyan jogszabályhelyre hivatkozott, amely a kérelmező szerint nem érvényesül ebben az ügyben, mivel az indokolásadásra való felhívásban a 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott az ajánlatkérő, mely akkor alkalmazandó, ha a rezsioradíj mértéke önállóan alkalmazásra kerül értékelési részzempontként, mely tárgyban közbeszerzési eljárásban nem állt fenn. Jelen esetben a kérelmező szerint a 72/B. § (2) bekezdésre lehetett volna hivatkozni az ajánlatkérőnek, az kifejezetten rögzíti „az (1) bekezdésen kívüli esetek”-re vonatkozó eljárásrendet. Hivatkozott e körben a Döntőbizottság D.881/2016. és D.30/2017. számú jogorvoslati ügyekben hozott határozataira, melyek tartalmazzák, hogy: „A vagyoni védelmi rezsioradíj akkor képezheti az aránytalanul alacsony ár miatt az ajánlat érvénytelensége megállapításának alapját, ha azt az ajánlatkérő értékelési szempontként kifejezetten előírta. Egyéb esetben az ajánlatkérőnek tájékoztatást kell kérnie az aránytalanul alacsony árát benyújtó ajánlattevőtől arra nézve, hogy az ajánlatban milyen összegű rezsioradíjjal számolt, és a rezsioradíj kiszámításakor egyes, a vagyoni védelmi minimális rezsioradíj jogszabályban meghatározott elemeit képező költségeket milyen összeggel és módon vette figyelembe. Amennyiben tehát a vagyoni védelmi rezsioradíj nem értékelési szempont, akkor az csupán a vizsgálat egyik eleme lehet, és annak alacsony volta az ajánlatkérő fokozottabb vizsgálatát igényli, de nem eredményezheti automatikusan az ajánlat érvénytelenségét. Sem az Szvmt., sem a felhatalmazása alapján kiadott díjrendelet nem tartalmaz olyan előírást, mely szerint a közbeszerzési szerződések kizárólag rögzített, a díjrendeletben megállapított, és a közbeszerzési eljárásokban kötelezően megajánlandó rezsioradíjjal köthetőek meg.”
 „A Döntőbizottság rámutat arra, hogy amennyiben az ajánlatkérő nem tette az értékelés (rész)szempontjává a vagyoni védelmi rezsioradíjat, az érvényesség kérdésében végső soron arról kell döntést hoznia, hogy az ajánlat tartalmaz-e aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, a szerződés az adott áron teljesíthető-e.”

24. A kérelmező a fentiek alapján kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg a Kbt. 69. § (1) bekezdésének és a 72. § (1) bekezdésének a megsértését és semmisítse meg az ajánlatkérő 2019. december 8-án kérelmező felé megküldött árindokolás kérését, valamint az ajánlatkérő felhívását a törvénynek megfelelő eljárás lefolytatására. Kérte továbbá az ajánlatkérő kötelezését a kérelmező eljárási költségeinek viselésére, ennek keretében 350.000.-Ft + ÁFA ügyvédi munkadíj megfizetésére.

Az ajánlatkérő észrevétele

25. Az ajánlatkérő észrevételében egyrészt eljárásjogi kifogást terjesztett elő, másrészt kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását.

26. Előadta, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárásban a bírálat még folyamatban van, a kérelmező részére további kiegészítő indokoláskérés, valamint felvilágosítás kérés került megküldésre, amelyet a kérelmező határidőben teljesített. Az eljárás bírálatát jelenleg felfüggesztésre került, azonban a jogorvoslati eljárás lezárását követően a kérelmező kiegészítő indokolásának, valamint benyújtott felvilágosításának bírálatát folytatni fogja az ajánlatkérő, tehát álláspontja szerint a jelen jogorvoslati kérelem időelőtti, ugyanis nem került megállapításra a kérelmező ajánlatának érvénytelensége, csupán a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokoláskérésre került sor, amely az ajánlatkérő jogszabályból eredő jogosultsága, amennyiben a kért ellenszolgáltatást aránytalanul alacsonynak véli. Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben is jelezte, hogy a vonatkozó rezsióradíjat mely jogszabály tartalmazza, emellett a közbeszerzési dokumentumokban is előírásra került, hogy az ajánlatkérő amennyiben aránytalanul alacsonynak véli a kért ellenszolgáltatást, úgy a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint fog eljárni.

Az ajánlatkérő az eljárást megindító hirdetményben is feltüntetett jogszabályhely és a műszaki leírásban található információk alapján kiszámítható óraszámok alapján állapította meg a tárgyi közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződés havidíjának becsült nettó értékét, amelyhez képest a kérelmező által kért ellenszolgáltatás alacsony. Ezt az ajánlatkérő jelezte is az indokoláskérésben, függetlenül attól, hogy az ajánlatkérőnek joga lett volna akár további magyarázat nélkül is árindokolást kérni a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján.

Felhívta a figyelmet arra is, hogy a jogorvoslati kérelem szerint jogsértőnek vélt indokoláskérésre a kérelmező határidőben benyújtotta az indokolását. A kérelmező a jogorvoslati kérelemben kiemelte, hogy az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre vonatkozó bármilyen intézkedést elmulasztott, azonban az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmező az indokoláskérés visszavonását kérte, amelyet valóban nem teljesített az ajánlatkérő, de az indoklás alapján további kiegészítő indokolás kérésével a bírálatot folytatta, tehát a kérelmező ajánlatának megfelelőségéről még nem hozott döntést. Álláspontja szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti indokoláskérés nem minősül döntésnek, csak egy ajánlat érvényességéről, érvénytelenségéről hozott döntés minősül döntésnek, így a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontjára alapított semmítőjog gyakorlása időelőtti, ugyanis nincs vonatkozó döntés, amelyet meg tud semmisíteni a Döntőbizottság. Abban kell tehát az ajánlatkérő álláspontja szerint döntést hozni, hogy az ajánlatkérő kérhet-e árindokolást a Kbt. 72. § (1) bekezdés alapján, amennyiben az ismertett okok alapján a kért ellenszolgáltatást aránytalanul alacsonynak véli. A jogorvoslati kérelemben a kérelmező is elismeri, hogy a becsült érték számításának alapját adó jogszabályban rögzített rezsióradíjtól alacsonyabb a kért ellenszolgáltatása. Az ajánlatkérő álláspontja szerint kérhető indokolás 5,18%-os eltérés esetén is.

27. Az ajánlatkérő az indokoláskérést megelőzően nem volt a megfelelő információk birtokában, amely alapján megalapozott döntést hozhatott volna a kérelmező által kért havidíjon a szerződés teljesíthetőségének megalapozottságáról, ezért a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokolás kérés okszerű volt. Az indokolásadásra való felhívásban az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján kért indokolást, melyre hivatkozott az indokolásadásra való felhívásában is. Emellett hivatkozott még az indokolásadásra való felhívásban a 2005. évi CXXXIII. törvényre is, számítással levezette, hogy miért kért indokolást a kérelmezőtől. Az ajánlatkérő álláspontja szerint a felhívás megfelelő tartalmú volt, a felhívással arra irányuló indokolást akart kérni a kérelmezőtől, hogy miért alacsonyabb a kérelmező rezsioradíja a jogszabályokban meghatározott minimum rezsioradíjnál. Ez álláspontja szerint kiderült a felhívásából. Az nem releváns, hogy a 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § (1) vagy (2) bekezdését jelölte meg, ez a felhívás tartalmát nem befolyásolta. Arra is hivatkozott még az ajánlatkérő, hogy álláspontja szerint a jogszabályokban meghatározott minimális rezsioradíjnál nem lehet alacsonyabb az ajánlattevői megajánlott ár, ebben az esetben érvénytelen az ajánlat, de az ajánlatkérő ennek ellenére indokolást kért az ajánlattevőktől a tárgyi eljárásban. Az ajánlatok bírálata kapcsán az ajánlatkérő figyelembe vette mind a 2005. évi CXXXIII. törvény rendelkezéseit, mind a 112/2019. (V. 15.) Korm. rendeletben előírtakat. Az ajánlatkérő hivatkozott még a 3.Kf.27.378/2007/4. számú bírósági ítéletre, amely kimondja, hogy az ajánlatkérőnek az ellenőrzési kötelezettsége nem csak arra terjedhet ki, azon jogszabályokban foglaltakra, amire a felhívásban és a dokumentációban kifejezetten hivatkozott, hanem egyéb jogszabályokra is tekintettel kell lennie és a vizsgálatot arra is lefolytathatja.

28. Az ajánlatkérő álláspontja szerint mindezek alapján nem sértette meg a Kbt. 72. § (1) bekezdését, sőt annak megfelelően eljárva nem tért el az árindokolás kérés kötelezettségétől, így a kérelmező jogorvoslati kérelme nem alapos.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

29. A jogorvoslati eljárásban a közbeszerzési eljárás megkezdésének – a közbeszerzési eljárást megindító ajánlati felhívás feladásának – időpontjában, jelen esetben 2019. november 14. napján hatályos Kbt. szabályai alkalmazandók.

30. A Döntőbizottság elsőként az ajánlatkérő eljárásjogi kifogása kapcsán azt vizsgálta meg, hogy idő előtti-e a jogorvoslati kérelem, melyben a kérelmező az aránytalanul alacsony ára tekintetében kibocsátott ajánlatkérői indokoláskérést sérelmezte, nyújtható-e be e tárgyban jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárás bírálati szakaszában, vagy csak az ajánlat érvényessége körében való döntés meghozatalát követően.

31. E körben figyelembe vett, releváns jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. 3. § 16. pont szerint e törvény alkalmazásában kérelmi elem: a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz benyújtott jogorvoslati kérelemnek az az elkülöníthető része, amely tartalmazza a jogsértőnek vélt kérelmezetti eljárási cselekményt, magatartást, döntést vagy mulasztást a megsértett jogszabályi rendelkezés(ek) megjelölésével, valamint a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt és annak indokait, azzal, hogy a kérelmező ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének érvénytelenségét megállapító ajánlatkérői döntés vitatása egy kérelmi elemet képez, kivéve, ha valamely érvénytelenségi okhoz egyéb jogkövetkezmény is fűződik.

A Kbt. 144. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt e rész rendelkezései szerinti jogorvoslatnak van helye.

A Kbt. 145. § (2) bekezdése szerint a közbeszerzésre, a közbeszerzési eljárásra, az építési, illetve szolgáltatási koncesszióra, valamint a koncessziós beszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályok megsértése miatt indult eljárás lefolytatása a közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárás tekintetében – ideértve a 21. § (4) bekezdésében említett külön jogszabály szerinti előminősítési kérelem elutasítása és az előminősítési listáról való törlés miatt indult eljárást is (a továbbiakban: előminősítési ügyekben indított jogorvoslati eljárás) – a Közbeszerzési Döntőbizottság hatáskörébe tartozik.

A Kbt. 148. § (1) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul. Az eljárás megindítására irányuló kérelem és a hivatalbóli eljárást kezdeményező irat kizárólag írásban – a 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint –, a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt terjeszthető elő.

A (2) bekezdés szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)

A (3) bekezdés szerint a kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

A Kbt. 149. § (1) bekezdése szerint a kérelemben meg kell jelölni

- a) a kérelmező és a 145. § (7) bekezdés szerinti képviselőjének nevét, székhelyét (lakóhelyét), a kérelmezői jogosultságot alátámasztó tényeket;
- b) a kérelemmel érintett közbeszerzési eljárás ajánlatkérőjének nevét, székhelyét, a közbeszerzés tárgyát és – részajánlattétel esetében – a jogorvoslattal érintett részt, vagy a közbeszerzési eljárás mellőzésével történő beszerzés esetében a beszerző nevét, székhelyét és a beszerzés tárgyát;
- c) a jogsértő esemény megtörténtének és a kérelmező arról való tudomásszerzésének időpontját valamennyi kérelmi elem tekintetében egyértelműen azonosíthatóan;
- d) a megsértett jogszabályi rendelkezést valamennyi kérelmi elemre vonatkozóan, valamint a jogsértő eseményt és annak bizonyítékait;
- e) a Közbeszerzési Döntőbizottság döntésére irányuló indítványt, ennek indokait valamennyi kérelmi elem tekintetében egyértelműen azonosíthatóan;
- f) ideiglenes intézkedés [156. §] elrendelésére irányuló indítványt, ennek indokait;
- g) a közbeszerzési ügy lehetséges érdekeltjeinek a kérelmező által ismert nevét, székhelyét (lakóhelyét);
- h) az esetleges előzetes vitarendezés lefolytatását, továbbá annak eredményét, illetve az ajánlatkérő válaszát, amelyet csatolni is kell.

A Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg, megsemmisítheti az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során hozott vagy azt lezáró döntését, ha e döntés alapján a szerződést még nem kötötték meg.

32. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás során jogorvoslatnak van helye a közbeszerzési eljárásra vonatkozó jogszabályokba ütköző magatartás vagy mulasztás miatt. A közbeszerzési eljárás lefolytatása során az ajánlatkérőnek az eljárási cselekményei ellen, valamely magatartása, döntése ellen, vagy éppen mulasztása ellen kérelmet nyújthat be az ajánlattevő, akinek a jogát vagy jogos érdekét az az ajánlatkérői magatartás sérti vagy veszélyezteti. A Kbt. rögzíti annak határidejét is, hogy az ajánlatkérői feltételezett jogsértő magatartás ellen mennyi időn belül fordulhat jogorvoslatért az ajánlattevő.

A Kbt. értelmező rendelkezései között a 3. § 16. pontjában sorolja fel, hogy a sérelmezhető ajánlatkérői magatartás lehet bármely eljárási cselekmény, amit az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során tesz, bármely magatartása, vagy akár bármely döntése is sérelmezhető, illetve valamely kötelezettségének a mulasztása is. Ez mind lehet jogorvoslati kérelem tárgya.

Tárgybani eljárásban a kérelmező a közbeszerzési eljárás folyamán az ajánlatkérő által részére megküldött aránytalanul alacsony ár tekintetében kért indokolásadásra való felhívást sérelmezte. Ez az ajánlatkérő közbeszerzési eljárás során végzett eljárási cselekményének minősül, továbbá a közbeszerzési eljárás során hozott döntésének is minősül, melyben megállapította, hogy a kérelmező megajánlott ajánlati ára aránytalanul alacsonynak minősül és ezért indokolásadásra hívja fel a kérelmezőt. Ez az ajánlatkérőnek a közbeszerzési eljárás során kifejezett magatartása, eljárási cselekménye, döntése. Ez ellen jogorvoslattal élhet az ajánlattevő, ha ez számára a jogát, jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti. Tárgybani esetben ez fennáll, mert a kérelmező jogos érdekét sérti vagy veszélyezteti az, hogy az ajánlatkérő által, a kérelmező felé kiadott aránytalanul alacsony ár tekintetében kért indokolásadásra való felhívás tartalmának nem megfelelése miatt nem tudja az ajánlati árát az ajánlatkérő számára is megalapozottan megindokolni, ezért az ajánlatkérő az indokolás alapján később érvénytelenné is nyilváníthatja az ajánlatát. Kérelmező ezért élhet jogorvoslattal az aránytalanul alacsony ára körében az ajánlatkérő által küldött indokolásadásra való felhívás tekintetében. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a jogorvoslati kérelem a feltételezett jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított 15 napon belül nyújtható be. Ebből következően a kérelmezőnek ezen ajánlatkérői eljárási cselekmény sérelmezése esetén nem kell megvárnia a közbeszerzési eljárást lezáró döntés meghozatalát, mert akkor már esetlegesen elkésset lenne a kérelme. A kérelmezőnek a feltételezett jogsértésről való tudomás szerzésétől számított 15 napon belül be kell nyújtania a jogorvoslati kérelmet, hogy az határidőben kerüljön benyújtásra. Tárgybani ügyben a kérelmező felé az ajánlatkérő 2019. december 8-án küldte meg az aránytalanul alacsony ár körében kért indokolásadásra való felhívását. Kérelmező ezen időponttól számított 15 napon belül benyújtotta jogorvoslati kérelmét, így a tudomásra jutását tárgybani ügyben nem is kell vizsgálni, mert már a feltételezett jogsértő esemény megtörténtétől számított 15 napon belül benyújtotta, így kérelmező kérelme nem késset el.

A fentiekben kifejtettek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme nem idő előtti, az aránytalanul alacsony ár körében az ajánlatkérő által kiadott indokolásadásra való felhívást a közbeszerzési eljárás folyamán, a bírálati szakasz során, a Kbt.-ben előírt határidőn belül kell a jogorvoslati kérelem benyújtásával sérelmezni,

nem kell megvárni az ajánlat érvényessége körében hozott ajánlatkérői döntést. Kérelmező a fenti feltételeknek eleget tett, így érdemben vizsgálható a tárgyban jogorvoslati kérelem.

33. A Döntőbizottság ezt követően vizsgálta a sérelmezett ajánlatkérői aránytalanul alacsony ár körében kiadott indokolásadásra való felhívást, hogy annak tartalma megfelel-e a jogszabályokban előírt követelményeknek.

34. A Döntőbizottság vizsgálata kapcsán a döntése meghozatala során az alábbi rendelkezésekre volt alapvetően figyelemmel.

A Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint:

(1) Az ajánlatkérő a Harmadik rész hatálya alá tartozó közbeszerzés megvalósításakor választása szerint

b) e törvény Második Részében meghatározott szabályok szerint jár el a 114-116. §-ban foglalt eltérésekkel.

A Kbt. 69. § (1) - (3) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg – több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban – ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak alapján megfelelőnek talált ajánlatokat az ajánlatkérő az értékelési szempontok szerint értékeli.

A Kbt. 72. § (1) - (4) bekezdése szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni, és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű

értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányművekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdés szerint:

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

35. A Kbt. XIII. fejezete szabályozza egy adott közbeszerzési eljárásban benyújtott ajánlatok bírálatának folyamatát. A bírálat megáiban foglalja az ajánlatok teljes körű átvizsgálását. Az ajánlatkérő a beérkezett ajánlatokat köteles megvizsgálni, hogy azok megfelelnek-e az ajánlati felhívásban, közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek és a jogszabályokban foglaltaknak (Kbt. 69. § (1) bekezdés). Ezen bírálati folyamat során az ajánlatkérő szükség szerint különböző bírálati cselekményeket tehet, illetve kell megtennie az adott közbeszerzési eljárás jellemzőit és az ajánlatokat figyelembe véve, ilyenek – egyebek mellett – a hiánypótlás, felvilágosításkérés, aránytalanul alacsony ár vagy vállalás esetén a vállalás megalapozottságáról, teljesíthetőségéről való meggyőződés, ennek körében indokolást kér, illetve kiegészítő indokolást kérhet az ajánlatkérő. Ezen jogintézmények alkalmazási szabályait a Kbt. rögzíti. A bírálati folyamat végén, annak eredményeképpen jut el az ajánlatkérő annak megállapításához, hogy egy ajánlat érvényes, vagy valamely Kbt.-ben foglalt okból érvénytelen.

Tárgybani közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő ezen bírálati szakaszban van, a kérelmező 1.1. Havi nettó vállalkozói díj értékelési alszempontra tett ajánlati árát aránytalanul alacsonynak minősítette és ezért indokolásadásra hívta fel a kérelmezőt. A kérelmező ezen ajánlatkérői eljárási cselekményeket, döntéseket nem támadta. A kérelmező az indokolásadásra való felhívás tartalmát sérelmezte, kifogásolta, hogy az ajánlatkérő nem jelölte meg, hogy konkrétan mely ajánlati árelemekre vonatkozóan kért indokolást, arra is figyelemmel, hogy a kérelmező már az ajánlatában becsatolta az ajánlatkérő által készített, dokumentációban elhelyezett ártáblázatot kitöltve, melyet javasolt az árképzés során is használni az ajánlattevőknek, valamint aminek benyújtására kéri fel az ajánlattevőket, ha aránytalanul alacsonynak minősíti az ajánlati árukat.

Az aránytalanul alacsony ár körében kért indokolásadásra való felhívás tartalmát illetően a Kbt. 72. § (1) bekezdése határozza meg azt, hogy az ajánlatkérő a lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat köteles kérni, vagyis az ajánlatkérőnek az indokoláskérésében meg kell adnia azokat az általa lényegesnek tartott ajánlati elemeket, amelyekre vonatkozóan kéri az adatok és az indokolás benyújtását. A kialakult joggyakorlat szerint – kérelmező helyesen hivatkozott arra, hogy – az ajánlatkérő ezen feladata vonatkozásában nem fogadható el az általános jellegű, csak a törvény szövegére, illetve a jogszabályhelyre történő hivatkozás, hanem jogszabályi követelmény, hogy az ajánlatkérő konkrétan nevesítse, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőknek megindokolni. Általános jellegű felhívás alapján az

ajánlattevők nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudják készíteni indokolásukat az ajánlati árak alátámasztására. A Döntőbizottság kialakult álláspontja szerint az ajánlattevők csak akkor vannak abban a helyzetben, hogy megfelelő magyarázatot adjanak az árakra vonatkozóan, ha az ajánlatkérő pontosan megfogalmazza, hogy az ajánlati árát milyen okból tartja aggályosnak, annak mely elemeit kifogásolja, valamint megadja, hogy az ajánlattevők az indokolás során milyen vizsgálati szempontokat vegyenek figyelembe.

Kiemelten hangsúlyos ez tárgybani esetben, ahol a kérelmező már az ajánlatában benyújtotta azt a részletes ártáblázatot, ami alapján az ajánlati árát kalkulálta, és amely ártáblázatot az ajánlatkérő készített és helyezte el a dokumentációban arra az esetre, hogy azt kéri benyújtani az ajánlattevőtől, ha az ajánlati árát az ajánlatkérő aránytalanul alacsonynak minősíti. Ezen ártáblázatot már az ajánlatban is be lehetett nyújtani, melyet a kérelmező meg is tett, bemutatva részletesen, hogy az ajánlati ára milyen költségelemeket tartalmaz. Így azon ajánlatkérői felhívás, hogy kérelmező által megajánlott havi nettó vállalkozói díját aránytalanul alacsonynak tartja, mert az egy órára vetített értéke nem éri el a 112/2019 (V. 15.) Korm. rendeletben meghatározott értéket, továbbá 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § alapján a kért ellenszolgáltatást aránytalanul alacsonynak kell tekinteni, ezért az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint árindokolás benyújtására hívja fel a kérelmezőt, nem felel meg az indokolásadásra való felhívás Kbt.-ben rögzített tartalmi követelményeinek. Az ajánlatkérő az indokolásadásra vonatkozó felhívásban megállapítja, hogy mely jogszabályok figyelembe vételével találta aránytalanul alacsonynak a kérelmező ajánlati árát, majd erre tekintettel annyit rögzít, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerint árindokolás benyújtására hívja fel a kérelmezőt. Az indokolásadásra való felhívásban nem rögzíti annak tartalmát, konkrétan nem jelöli meg, hogy mely ajánlati árelemekre kér indokolást, mely árelemek tekintetében szükséges még a megalapozottság alátámasztása a teljesíthetőség érdekében. Az ajánlatkérő indokolásadásra való felhívása csak általános jelleggel hivatkozik a vonatkozó Kbt.-beli jogszabályhelyre. Ezen ajánlatkérői felhívás alapján nem került kérelmező abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudja készíteni indokolását az ajánlati árát tekintetében figyelemmel arra is, hogy ő már ajánlatkérő számára bemutatta az ajánlati árát képező költségeket. Tárgybani esetben az ajánlatkérőnek a kérelmező ajánlatában elhelyezett ártáblázat ismeretében, azon túlmenően, vagy azon árelemek tekintetében konkrétan megjelölve kellett volna indokolásadásra felhívnia a kérelmezőt, megjelölve, hogy ajánlatkérő mely ajánlati árelemek tekintetében tartja szükségesnek az ajánlati ár alátámasztását, teljesíthetőségének igazolását.

A Döntőbizottság tárgybani beszerzésre vonatkozó jogszabályok tekintetében rámutat arra, hogy a 112/2019. (V. 15.) Korm. rendelet és a 2005. évi CXXXIII. törvény rendelkezései tekintetében helyesen hivatkozott arra az ajánlatkérő, hogy ezen jogszabályok rendelkezéseit figyelembe kell venni tárgybani közbeszerzési eljárásban mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevők részéről, azonban a 112/2019. (V. 15.) Korm. rendeletben meghatározott minimális vagyónvédelmi szolgáltatási rezsióradíj mértékénél megajánlhatnak az ajánlattevők alacsonyabb ajánlati árát is, ez nem vonja automatikusan maga után az ajánlat érvénytelenné nyilvánítását, hanem ahogy a 2005. évi CXXXIII. törvény 72/B. § is rögzíti, aránytalanul alacsony ajánlati ár megállapítását alapozhatja meg, amelyre tekintettel indokolást kell kérnie az ajánlatkérőnek, vagy ha egyéb esetben aránytalanul alacsony árra vonatkozóan indokolást kér az ajánlatkérő, akkor annak keretében tájékoztatást kell kérnie, hogy milyen összegű rezsióradíjjal, azon belül milyen költségekkel számolt ajánlati árát kalkulálásakor az ajánlattevő.

36. A fentiek alapján tehát az aránytalanul alacsony ár körében a kérelmező felé kiadott indokolásadásra való ajánlatkérői felhívás nem tartalmazta a Kbt. 72. § (1) bekezdésben előírt

tartalmi követelményeket, ezért a Döntőbizottság megállapította a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 69. § (1) bekezdésére tekintettel a 72. § (1) bekezdésének a sérelmét, ezért megsemmisíti az ajánlatkérő kérelmezőnek küldött aránytalanul alacsony ár körében kért indokolásadásra való felhívását és azt követően kérelmezőnek küldött kiegészítő indokolásadásra való felhívását. Továbbá a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja szerint felhívta az ajánlatkérőt az e törvénynek megfelelő eljárásra.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy – amennyiben aránytalanul alacsonynak minősíti a kérelmező valamely alszempontra tett ajánlati árát - a kérelmező felé az aránytalanul alacsony ár körében olyan tartalmú indokolásadásra vonatkozó felhívást adjon ki, amelyben az ajánlatkérő pontosan megjelöli, hogy – a kérelmező ajánlatában benyújtott ártáblázatot is figyelembe véve, – az ajánlati ár mely árelemeit kifogásolja, a kérelmező az indokolás során milyen vizsgálati szempontokat vegyen figyelembe, mely ajánlati árelemek, költségek indokolására, alátámasztására van szüksége az ajánlatkérőnek ahhoz, hogy az ajánlat megalapozottságáról, teljesíthetőségéről döntsön.

37. A Döntőbizottság az alapos jogorvoslati kérelem alapján a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette az ajánlatkérő eljárás során hozott döntését és a 165. § (3) bekezdés a) pontja szerint felhívta az ajánlatkérőt az e törvénynek megfelelő eljárásra.

A Döntőbizottság bírság kiszabását nem tartotta indokoltnak, tekintettel a jogsértés reparálhatóságára.

38. A Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja, illetve a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján rendelkezett.

Az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja szerint a jogvitás eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik. Az alaptalan kérelem esetében a díj nem kerül visszatérítésre, a kérelmező viseli az igazgatási szolgáltatási díj teljes összegét.

A fentiek alapján a kérelmező által megfizetett 1.258.812.-Ft igazgatási szolgáltatási díj tekintetében a jogorvoslati kérelem alapos volta miatt a Közbeszerzési Hatóságnak az igazgatási szolgáltatási díj 300.000.- forintot meghaladó része tekintetében visszatérítési kötelezettsége van, míg a Kbt. 151. § (9) bekezdése alapján a 300.000.- forint igazgatási, szolgáltatási díjat az ajánlatkérőnek kell megfizetnie a kérelmező részére.

A Döntőbizottság a 350.000.-Ft+ÁFA ügyvédi munkadíjból 300.000.-Ft megfizetésére kötelezte az ajánlatkérőt, figyelembe véve a kérelmező által benyújtott költségkimutatást, melyben bemutatta, hogy az jogorvoslati eljárásban való képviselőhöz milyen időigény kapcsolódott, milyen megbízási óradíjjal, továbbá figyelembe vette a Döntőbizottság a kérelmi elemek számát, illetve a jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenység mértékét, ezen belül a beadványok megszerkesztésének időigényességét, a beadványok és a tárgyalási nyilatkozat terjedelmét, valamint az azokban kifejezésre juttatott jogi érvelés helytállóságát.

39. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2) bekezdésén alapul.

40. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2020. február 11.

Hubáné Dr. Szabó Ágnes sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Bán János sk
közbeszerzési biztos

Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Dr. Farkas Edit ügyvéd (elektronikus úton)
2. Dr. Baucsek Katalin felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (KRID: 25085396)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (KRID: 243778177)
4. Miniszterelnökség